

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 23 april 2014
Ons kenmerk 17/3.12/2014002614
Behandeld door de heer M. Pasjes (0592) 36 58 49
Onderwerp: Rapport Onderzoek naar aansluiting N34-Klijndijk, Odoorn, Emmen-
Noord

Geachte voorzitter/leden,

In 2010 hebben de gemeenten Borger-Odoorn en Emmen en de provincie Drenthe een onderzoek laten uitvoeren naar de bestaande gelijkvloerse aansluiting Emmen-Noord en Odoorn-Noord op de N34. Doel van het onderzoek was om te komen tot een veilige en hoogwaardige autoweg N34 met een ongelijkvloerse aansluiting voor de dorpen Odoorn, Klijndijk en Valthe.

De uitkomst van de studie bood twee voorkeursvarianten: een ongelijkvloerse aansluiting bij de Torenlaan of bij de Slenerweg.

Er is indertijd een projectgroep geformeerd waar de plaatselijke belangen, de agrariërs, ondernemers en de gemeente Borger-Odoorn zitting in hebben genomen. Zij hebben gezamenlijk onderschreven dat een aansluiting Slenerweg de beste oplossing is. Dit in combinatie met een goede parallelle verbinding en fietspad naar de nieuw te bouwen ongelijkvloerse aansluiting Exloo, als alternatief voor de op te heffen aansluiting Odoorn-Noord.

De afgelopen periode is duidelijk geworden dat er weerstand bestaat bij een deel van de inwoners vanuit de omgeving van Klijndijk, de wijkvereniging Emmermeer en de winkeliersvereniging Emmermeer tegen de aansluiting op de Slenerweg. Wij hechten aan een zorgvuldig proces en hebben daarom besloten tot een aanvullend onderzoek.

Dit onderzoek is uitgevoerd door een extern bureau waarbij twee onderzoeksvragen centraal stonden:

- Zijn de in 2010 gestelde beleidsuitgangspunten nog steeds valide?
- Wanneer deze valide zijn is, de Slenerweg dan nog de juiste en logische aansluiting, ook in relatie tot de aansluiting Emmen-Noord?

De conclusie van het onderzoek is dat de beleidsuitgangspunten uit 2010 valide zijn. Ten aanzien van de tweede vraag is de conclusie dat de Slenerweg de juiste en logische aansluiting, is mits er aanvullende maatregelen worden getroffen. Het rapport is als bijlage toegevoegd.

In het rapport wordt een aantal aanbevelingen gedaan.

Wij hebben hier, in afstemming met de portefeuillehouders Verkeer en Vervoer van de gemeenten Borger-Odoorn en Emmen, de volgende reactie op.

De gemeente Borger-Odoorn heeft aangegeven dat de voorgenomen maatregelen binnen de vastgestelde beleidskaders passen en dat voor de dorpen Odoorn en Klijndijk de aansluiting Slenerweg de beste oplossing is. Het afwikkelen van het verkeer is mogelijk via de rotonde aan de rand van Klijndijk. De Slenerweg moet voor haar nieuwe functie goed worden ingericht. In de voorkeursvariant is dit het geval.

De voorgenomen afsluiting van de huidige aansluiting Emmen-Noord en de realisatie van een nieuwe ongelijkvloerse aansluiting ter plaatse van de Slenerweg, is in lijn met het op 19 december 2013 door de Raad van Emmen vastgestelde Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan. Daarin is vastgelegd dat het verkeer richting het centrum van Emmen zoveel mogelijk wordt gebundeld op een drietal invalswegen, te weten de Dordsestraat/N862, de Hondsrugweg en de Frieslandroute. Op deze wijze wordt doorgaand verkeer door het centrum van Emmen zoveel mogelijk ontmoedigd, terwijl het centrum goed bereikbaar blijft voor bestemmingsverkeer.

Het ombouwen van de huidige aansluiting Emmen-Noord tot ongelijkvloers kruispunt zal daarentegen de Odoornerweg juist aantrekkelijker maken als invalsweg en daarmee de bereikbaarheid van het centrum in Emmen verder onder druk zetten.

Om de route tussen de nieuwe aansluiting Slenerweg via de Hoofdweg en de Odoornerweg richting Emmermeer verder te ontmoedigen, zijn beide gemeenten voornemens de Hoofdweg en de Odoornerweg in te richten als een 60km/h-zone. Vanuit de gemeenten is aangegeven dat het eerstvolgende geplande onderhoudsmoment wordt aangegrepen om hier uitvoering aan te geven en/of dit af te stemmen op het moment van aanleg van de ongelijkvloerse aansluiting.

Wij komen, in overleg met de portefeuillehouders Verkeer en Vervoer van de gemeenten Borger-Odoorn en Emmen en gezien de uitkomsten van het aanvullende onderzoek, tot de slotsom dat er geen heroverweging zal plaatsvinden van de bestuurlijke voorkeursvariant de Slenerweg.

De aanbeveling om het keuzeproces in een aansluitingenkeuzenotitie te beschrijven vindt plaats in het op te stellen bestemmingsplan.

De projectgroep organiseert in de komende maand een inloopbijeenkomst om de bewoners nader te informeren over het te realiseren plan.

Hierna wordt door de gemeente Borger-Odoorn de bestemmingsplanprocedure met de mogelijkheden tot bezwaar en beroep in gang gezet. De Gemeenteraad van Borger-Odoorn zal het besluit nemen over de wijziging in het bestemmingsplan met de aansluiting op de Slenerweg.

Wij hopen u zo voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, secretaris

, voorzitter

Afschrift aan:

- de gemeente Borger-Odoorn, Postbus 3, 7875 ZG Exloo
- de gemeente Emmen, Postbus 30001, 7800 RA Emmen

Bijlage: Rapport Onderzoek naar aansluiting N34-Klijndijk, Odoorn, Emmen-Noord wa.coll.

Deventer
Snipperlingsdijk 4
7417 BJ Deventer
T +31 (0)570 666 222
F +31 (0)570 666 888
Postbus 161
7400 AD Deventer

Den Haag
Verheeskade 197
2521 DD Den Haag

Eindhoven
Flight Forum 92-94
5657 DC Eindhoven

Leeuwarden
F. HaverSchmidtwei 2
8914 BC Leeuwarden

Amsterdam
De Ruyterkade 143
1011 AC Amsterdam

Provincie Drenthe

Onderzoek naar aansluiting N34-Klijndijk, Odoorn, Emmen-Noord

Datum

11 april 2014

Kenmerk

DTA063/Kih/0338.02

Eerste versie

1 Inleiding

In 2010 heeft de provincie Drenthe een studie laten uitvoeren door de Grontmij naar de aansluitingen op de N34 tussen Emmen en Exloo. In de uitgevoerde studie is onderzoek gedaan naar de beste ontsluiting van de gebieden rondom dit wegvak. In deze studie zijn in totaal zeven hoofdvarianten beschouwd. Tevens zijn er voor een aantal varianten nog subvarianties beschouwd. Van deze zeven varianten is geadviseerd om twee nader uit te werken. In de verdere uitwerking is één variant als voorkeursvariant aangewezen. Dit betreft een variant waarbij de huidige aansluitingen komen te vervallen en er één nieuwe aansluiting wordt gerealiseerd.

De provincie Drenthe staat aan de vooravond om een definitieve beslissing te nemen over de nieuwe aansluiting(en). Voordat deze beslissing wordt genomen, heeft de provincie Goudappel Coffeng BV gevraagd een antwoord te geven op twee vragen:

- Onderzoek of de (beleids)uitgangspunten van het rapport nog valide zijn;
- Onderzoek of de bestuurlijke voorkeursvariant, een ongelijkvloerse aansluiting bij de Slenerweg, de juiste en meest logische is.

Er is geen nieuw onderzoek uitgevoerd. Op basis van desk-research waarbij zowel gegevens uit de onderzoeksrapporten van de Grontmij als archiefmateriaal is bestudeerd, worden in hoofdstuk 2 en 3 de onderzoeksvragen concreet beantwoord. In hoofdstuk 4 worden aanbevelingen gegeven voor het vervolg.

2 Validiteit beleidsuitgangspunten

De rapportage “N34 traject Exloo – Emmen, Eindbeeld aansluitingen onderliggend wegennet”¹, is hoofdstuk 3 en bijlage 2 gewijd aan het beleidskader. Achtereenvolgend komen het ruimtelijk beleid en het verkeersbeleid aan bod van de provincie Drenthe, de gemeente Borger-Odoorn en de gemeente Emmen. Van plannen die in ontwikkeling zijn, zijn destijds de voor de studie relevante aspecten als beleidsuitgangspunt meegenomen.

Provincie

Op provinciaal niveau zijn de beleidsuitgangspunten gebaseerd op de Omgevingsvisie Drenthe uit 2010 en het Provinciaal verkeers en vervoersplan uit 2007. Beide beleidsstukken zijn momenteel nog steeds van kracht. Door de uitwerking en realisatie van de plannen voor de N34 kan er inmiddels wel gesproken worden over een verdere aanscherping, namelijk dat de provincie Drenthe het aantal aansluitingen op de N34 zoveel mogelijk wil beperken. Dit kan gezien worden als uitwerking van het uitgangspunt dat de N34 een stroomweg is.

Gemeente Borger-Odoorn

Voor de gemeente Borger-Odoorn is uitgegaan van de Ontwerp Structuurvisie uit 2010 en het Gemeentelijk verkeer en vervoersplan (GVVP) uit 2005. De Structuurvisie is inmiddels vastgesteld en op 21 januari 2011 in werking getreden. Ook hier zijn de beleidsuitgangspunten iets scherper geformuleerd, namelijk “De aansluitingen van Exloo, Odoorn en N391 op de N34 worden verbeterd ten behoeve van betere bereikbaarheid van Emmen en de veenkoloniën. De aansluiting van Exloo en Odoorn op de N34 wordt ongelijkvloers, waarmee de verkeersveiligheid ook aanzienlijk wordt verbeterd”.

In 2013 is er een nieuwe actualisatie van het GVVP uitgevoerd. In dit geactualiseerde GVVP wordt betrekkelijk weinig ingegaan op de aansluitingen op de N34. Wel wordt er in de beleidsuitgangspunten naar de Structuurvisie Borger-Odoorn verwezen die uitgaat van aansluitingen bij Exloo en Odoorn. In het GVVP zelf wordt gesteld dat de keuze uit de rapportage “N34 traject Exloo – Emmen, eindbeeld aansluitingen onderliggend wegennet” bepalend zullen zijn voor de verkeerseffecten in de verschillende dorpen. Afhankelijk van de keuze en de bijbehorende effecten kunnen maatregelen nodig zijn en hierop dient geanticipeerd te worden zodra de definitieve keuze bekend is.

Gemeente Emmen

De Structuurvisie gemeente Emmen 2020 uit 2009 is nog steeds het vigerende ruimtelijke beleidsstuk. Destijds werd nog gesproken over een studie naar de (on)mogelijkheden voor het afsluiten van de Odoornweg voor doorgaand verkeer.

Het gemeentelijk verkeer en vervoersplan werd destijds herzien. Ten tijde van de studie is als beleidsuitgangspunt gehanteerd dat wordt ingezet op enerzijds het downgraden (en eventueel knippen) van de noordelijke invalsweg vanaf Emmen Noord (Odoornweg) en anderzijds het bundelen van het verkeer van en naar Emmen via de route aansluiting Emmen Centrum – N381 – Hondsrugweg. Het definitieve GVVP is uiteindelijk vastgesteld in 2013. Daarin hebben de uitkomsten van de studie “N34 traject Exloo – Emmen”

¹ Grontmij, referentienummer 285399, revisie 03 van april 2011

gezorgd voor een aanscherping van het beleid, namelijk "... zetten wij in op een afsluiting voor het verkeer van de huidige gelijkvloerse aansluiting Emmen-Noord. De dorpen Odoorn, Valthe en Klijndijk krijgen een nieuwe aansluiting op de N34. Naast grotere verkeersveiligheid draagt de maatregel ook bij aan het verminderen het doorgaand verkeer op de Hondsrugweg". De Odoornweg heeft in het GVVP van Emmen de functie van erftoegangsweg gekregen.

Op de vraag of de beleidsuitgangspunten nog valide zijn, kan dus voor alle betrokken overheden bevestigend op worden beantwoord. Wel is er inmiddels sprake van een aanscherping cq concretisering van de beleidsuitgangspunten. Dit wordt grotendeels verklaard door de 'kruisbestuiving' met de uitkomsten van de studie "N34 traject Exloo - Emmen".

3 Bestuurlijke voorkeursvariant juist en logisch

De bestuurlijke voorkeursvariant gaat uit van het combineren van de aansluiting Odoorn en Exloo en een nieuwe aansluiting op de N34 ter hoogte van Klijndijk (de Slenerweg). Onderzocht is in hoeverre de voorkeursvariant aansluit bij de beleidsuitgangspunten en de doelstellingen van het project, namelijk: (1) het verbeteren van de verkeersafwikkeling en (2) het verbeteren van de verkeersveiligheid op de N34, onderliggend wegennet en in de dorpen.

3.1 Combineren Odoorn en Exloo

Door de aansluiting Odoorn te combineren met de aansluiting Exloo, kan een forse besparing worden gerealiseerd (conform provinciaal uitgangspunt). Voor weggebruikers van en naar Odoorn e.o. wordt de bestaande parallelroute tussen Odoorn en Exloo (de Borgerderweg) heringericht (conform provinciaal- en gemeentelijk uitgangspunt), voor de circa 1.500 motorvoertuigen die van en naar Odoorn rijden.

Het combineren van de aansluiting Odoorn en Exloo is een verantwoorde keuze, waarbij de verkeersveiligheid op de N34 en op het onderliggend wegennet wordt verbeterd.

3.2 Nieuwe aansluiting Klijndijk

De nieuwe aansluiting bij Klijndijk heeft volgens de onderzoekers van destijds "dezelfde aantrekkingskracht voor de ontsluiting van Emmen als de bestaande aansluiting Emmen-Noord". De berekeningen met het verkeersmodel tonen dat ook aan. Van de Odoornweg maken in 2020 circa 9.900 motorvoertuigen gebruik². Verkeer tussen Klijndijk e.o. en Emmen, maakt in de voorkeursvariant nog steeds veel gebruik van de Odoornweg. Dit geldt ook verkeer tussen Emmen en de N34 in noordelijke richting. De aantrekkelijke optie die wordt geboden via de N34, is niet voor alle relaties interessant.

² Questor Modelplots Variantenstudie N34, 16 maart 2010 en 22 juni 2010, Grontmij

Dit gegeven roept de vraag op in hoeverre de beleidsuitgangspunten van de betrokken overheden en de doelstellingen van het project worden bereikt.

Voor Borger-Odoorn geldt de vraag in hoeverre de gemeente het acceptabel vindt dat verkeer tussen N34 en Emmen, via de kern Klijndijk wordt afgewikkeld. De beleidsuitgangspunten van de gemeente geven daar geen uitsluitsel over. Met een deel van de vooraf gestelde projectdoelstellingen ontstaat wel frictie, namelijk: “het verbeteren van de verkeersveiligheid in de dorpen”. Natuurlijk wordt de route Slenerweg-Hoofdweg adequaat ingericht, maar de verkeerssituatie is pas inherent veilig als gebiedsvreemd verkeer wordt voorkomen. Dit is overigens met aanvullende maatregelen realiseerbaar.

Voor Emmen geldt de vraag wanneer gesteld kan worden dat de afwaardering van de Odoorneweg geslaagd is. Het aantal van 9.900 motorvoertuigen past niet bij de nieuwe functie van erftoegangsweg die Emmen voor ogen heeft. Wettelijk vastgestelde grenswaarden zijn er niet. Landelijk wordt binnen de kom veelal een maximum van circa 6.000 motorvoertuigen gehanteerd³, buiten de kom past een aantal van circa 4.000 motorvoertuigen beter bij de functie van erftoegangsweg.

Verregaande maatregelen zijn nodig om functie, vormgeving en gebruik met elkaar in balans te brengen. Met alleen het aanpassen van de snelheidslimiet buiten de kom van 80 km/uur naar 60 km/uur wordt dit niet bereikt. Tussen de rotonde Klijndijk en de rotonde bij de komgrens van Emmen levert dat circa 1 minuut extra reistijd op. Die extra reistijd weegt voor een aantal relaties niet op voor het ‘omrijden’ via de N34 en de N381. De omslag wordt pas bereikt als op de Odoorneweg stapvoets moet worden gereden, of de route onmogelijk wordt gemaakt (knip).

Geconcludeerd kan worden dat de bestuurlijke voorkeursvariant pas voldoet aan alle beleidsuitgangspunten als op de Odoorneweg rigoureuze maatregelen worden getroffen.

3.3 Nieuw ingrediënt keuzeprocess

De conclusie uit de vorige paragraaf levert een nieuwe randvoorwaarde op in het keuzeprocess. De nieuwe randvoorwaarde betekent dat een heroverweging nodig is voor de nieuwe aansluiting op de N34 ter hoogte van Klijndijk (de Slenerweg).

Op het moment dat het Emmense deel van de Odoorneweg (vanaf de aansluiting met de Hoofdweg tot aan de rotonde bij Emmen) nog wel een functie vervult in de bereikbaarheid van Emmen uit noordelijke richting, resteren er voor een adequate ontsluiting van Klijndijk en e.o. nog twee opties:

- Een nieuwe ongelijkvloerse aansluiting bij Klijndijk (de Slenerweg);
- Het ongelijkvloers maken van de bestaande aansluiting Odoorneweg (Emmen-Noord).

³ Handleiding Startprogramma Duurzaam Veilig

Toetsing van beide varianten kan helaas niet volledig plaatsvinden met behulp van het bestaande onderzoeksmateriaal. Het ongelijkvloers maken van de bestaande aansluiting Odoornweg is in het vorige onderzoek al vroegtijdig afgevallen, waardoor het informatie-niveau van beide varianten niet gelijkwaardig zijn. De verwachting is dat het onderscheid tussen de varianten zich met name gaat voordoen op de aspecten bereikbaarheid, procedure, maatschappelijk draagvlak en investering.

4 Aanbevelingen

Op basis van onze bevindingen komen wij tot de volgende aanbevelingen:

- Uit overleg met de gemeente Borger-Odoorn moet blijken in hoeverre de gemeente het acceptabel vindt dat verkeer tussen N34 en Emmen, via de kern Klijndijk wordt afgewikkeld en zo niet of dat met aanvullende maatregelen nog oplosbaar is;
- Uit overleg met de gemeente Emmen moet blijken welke maatregelen de gemeente gaat nemen om functie, vormgeving en gebruik op de Odoornweg met elkaar in balans te brengen;
- Het resultaat van het overleg met de betrokken gemeenten leidt mogelijk tot een aanvullend maatregelenpakket of een heroverweging van de voorkeursvariant;
- Bij een heroverweging van de voorkeursvariant moet het informatie-niveau van de resterende varianten op gelijkwaardig niveau worden gebracht, waarna een transparant en herleidbaar keuzeprocés kan starten;
- Beschrijf het keuzeprocés in een "Aansluitingenkeuzenotitie". Deze notitie is de onderlegger voor de bestemmingsplanprocedure